

INSPIRATIONSMATERIAL FÖR SKOLOR HÖSTEN 2011

ANDREA ZITTEL
LAY OF MY LAND

MUSEUM MAGASIN 3
PRESENTATIONER FRÅN SAMLINGEN
COSIMA VON BONIN, PER KIRKEBY SAMT TAL R

MARIJKE VAN WARMERDAM
VIRVEL

INSPIRATIONSMATERIAL FÖR HÖGSTADIE- OCH GYMNASIELÄRARE OCH ELEVER

Fakta, frågeställningar, diskussionsämnen, övningar och tips i anknytning till utställningarna på Magasin 3 Stockholm Konsthall höstsäsongen 2011: Andrea Zittel *Lay of My Land* 9 sep – 11 dec 2011, *Museum Magasin 3 – presentationer från samlingen*, Cosima von Bonin, Per Kirkeby samt Tal R 24 sep 2011 – 10 juni 2012 och Marjike van Warmerdam *Virvel*, 24 sep – 11 dec 2011.

Utställningarna på Magasin 3 och övningarna i inspirationsmaterialet kan användas i enskilda skolämnen som svenska, bild, musik, samhälle, historia, filosofi eller ämnesövergripande. Möt konsten i en visning tillsammans med en av konsthallens guider eller arbeta på egen hand. På Magasin 3:s hemsida, www.magasin3.com, finns förutom inspirationsmaterialet mycket annat material att använda före, under eller efter ett besök på konsthallen.

Inspirationsmaterialen är idémässigt framställda och producerade av Anna-Stina Ulfström i samarbete med Magasin 3.

BOKA EN SKOLVISNING ELLER EGET BESÖK

Vi välkomnar lärare att boka en visning eller att besöka oss på egen hand med sina elever. För skolor är avgiften för en guidad visning 1000 kr/grupp. Fri entré för studenter under 20 år, för övriga studenter är avgiften 30 kr.

Om ni kommer på egen hand måste ni ge oss information i förväg om hur många ni är som kommer samt vilket datum.

För bokning och information vänligen kontakta:

Erika Magnusson

Tel: 08-545 680 40

email: magnusson@magasin3.com

Andrea Zittel, A-Z West, 2004

ANDREA ZITTEL LAY OF MY LAND

9 september – 11 december 2011

Curator: Richard Julin

Andrea Zittel är en amerikansk konstnär som föddes i Kalifornien 1965. Hon arbetar främst med skulptur och installation, som i sig innefattar fotografi, design, textilt arbete, matlagning och arkitektur. Zittel är kanske främst förknippad med sina "living systems", en slags utopiska konstruktioner för boende, där hon undersöker vad människor behöver för att överleva. I sitt konstnärskap utgår hon ofta från sin egen vardag och hon har genomfört experiment som att endast klä sig i egenhändigt sydda uniformer, bo på en konstgjord ö och leva utan utmätt tid.

Sedan 1990-talet har Andrea Zittel intresserat sig för olika aspekter av boende och har skapat minimala självhushåll där vardagliga aktiviteter som att sova, äta, laga mat och sociala situationer blir till konstnärliga handlingar. Utställningen på Magasin 3 utgår ifrån platsen A-Z West i Joshua Tree i Kaliforniens öken där Andrea Zittel bor och arbetar.

KORT OM ANDREA ZITTELS KONSTNÄRSKAP

Under tidigt 1990-tal började Zittel att göra konst i relation till sin omgivning och dagliga rutiner genom att skapa funktionella objekt som direkt uppfyllde hennes behov för överlevnad såsom kläder, möbler och boende. Under denna period levde Andrea Zittel i Brooklyn, New York i en liten lägenhet på 19 kvm. Begränsningen i yta inspirerade henne att reflektera kring utrymme och strukturer för överlevnad. Hennes undersökningar kretsade kring begrepp som frihet, trygghet och auktoritet. Arbetet med detta övergick i att hon startade upp sitt egna företag A-Z Administrative Service, där hon utformade produkter som gjorde dagliga rutiner enklare och mer effektiva.

1999 gjorde Zittel ett platsspecifikt konstverk i Central Park i New York bestående av två gigantiska betongblock som växte upp från marken. Installationen skulle påminna betraktaren om att en park är noggrant planerad och konstruerad natur. Samma år gjorde Zittel verket *A-Z Pocket Property*, en flytande betong-ö som var förankrad utanför Danmarks kust. På denna låtsas-ö bodde och levde konstnären i över en månad för att undersöka teman som isolation och eskapism (verklighetsflykt).

Under år 2000 flyttade Zittel sitt arbete och liv från Brooklyn, New York, till Joshua Tree som ligger i Kaliforniens öken några timmars bilfärd från Los Angeles. Där har hon skapat en plats, *A-Z West*, där hon ständigt fortsätter sin undersökning om hur vi människor bör leva våra liv för att uppnå frihet.

Vänster: Andrea Zittel, *A-Z Wagon Station customized by Connie Walsh and Chris Young WGNSTN*, 2003
Höger: Andrea Zittel, *A-Z Wagon Station customized by Chris James, Climber's Valise*, 2003

A-Z WEST

När Andrea Zittel var liten tillbringade hon många skollov hos sin mormor och morfar som då drev en ranch i Holtville, på andra sidan Joshua Tree National Park, vilket säkert har bidragit till hennes beslut att flytta ut i öken och starta upp *A-Z West*. Hon har själv sagt: "I knew I would end up in the desert living a somewhat experimental life, more than I knew I would end up being an artist". Hon visste att hon skulle komma att bo i öken, mer än hon visste att hon skulle bli konstnär.

A-Z West består 6 "parcels", landstycken, som tillsammans upptar 35 acres (drygt 14 hektar) mark som hon gradvis köpt upp i utkanten av nationalparken Joshua Tree och det lilla samhället med samma namn. Där ligger hennes hus och ateljé bland stenbumlingar och ökenlandskap.

A-Z West är på många sätt ett platsspecifikt arbete, som i första hand utgår från landskapets förutsättningar och Andrea Zittels egna behov. Det är ett totalkonstverk där alltifrån husets inredning och fasad till trädgården har skapats av Zittel själv, av och med inspiration från platsen. Allt hon gör ingår på något sätt i konsten och projektet, och platsen blir allt mer ett enda stort konstverk. Med sina byggnader och objekt undersöker hon hur människan kan bli mer eller mindre självförsörjande i ett ogästvänligt klimat.

Zittel har även skapat projektet *High Desert Test Sites* som är en serie samarbeten med andra konstnärer, där hon upplåter mark till experiment som likt hennes egna undersöker gränserna för vår uppfattning av vardagen och konsten. Dessa platser ger ett alternativt utrymme för både etablerade och oetablerade konstnärer att skapa konst i relation till platsen.

LAY OF MY LAND

Höstens utställning *Lay of My Land* på Magasin 3 fokuserar på idéer kopplade till Andrea Zittels projekt A-Z West och rör sig från det storskaliga till det lilla. *Lay of My Land* är även titeln på det nyskapade verk som visas i den övre salen på Magasin 3. Det är en skulptural installation i form av en topografisk gestaltning av landskapet i öknen där hon bor. Verket *Wall Sprawl* utgår ifrån ett flygfoto av landskapet kring ökenstaden Las Vegas och dess förorter och där man ser hur landskapet urbaniseras. I konsthallens nedervåning ryms Zittels så kallade "Wagon Stations" som är individuellt utformade och inredda övernattningsmoduler gjorda av stål och byggskivor som är byggda på plats i det kaliforniska ökenlandskapet. På Magasin 3 kan man under hösten även via en videoprojektion i realtid se en Wagon Station som står vid A-Z West i den kaliforniska öknen.

I utställningen visas även hennes möbler och virkade skulpturer. För Andrea Zittel går konst och design in i varandra och inom A-Z West producerar hon egenhändigt virkade kläder, handgjorda smycken och möbler till sitt hem. För henne har allt hon gör samma status och hon utgår alltid ifrån samma princip. Produkterna utgår från en regel eller struktur och är idémässigt baserade på något som hon kallar för "Rough", som är en benämning för att allt hon skapar baseras på en tanke kring bevarande. Konstobjekten är alltid experimentella men samtidigt praktiskt användbara i en mix av teknologi och hantverk, strikta ramar och total frihet. Och eftersom hon alltid skapar utifrån sina egna behov blir det mycket personligt.

När Andrea Zittel virkar låter hon formen bestämmas av regler om hur många maskor hon ska göra innan hon tar av 90 grader åt ett annat håll. Hennes klädkollektioner baseras likväl på en regel eller instruktion. Från början skapade hon kläder i tyg utifrån kvadraten men insåg att ett sätt att göra kläder med en regel helt från grunden var att virka klädesplaggen. *The A-Z Single Strand Uniforms* (1998–2001), är klädesplagg virkade från ett enstaka garnnystan. Men Zittel använder även andra material som i *Six Month Uniforms* (1991), uniformer designade för att kunna användas varje dag 6 månader i sträck. Hon gjorde dem i sju olika variationer i naturmaterial som ull, silke men även tyll och andra material. Uniformen verkar som en kommentar mot konsumtionssamhället. Zittel har även gjort performances, som en slags danskoreografi, baserade på sina strukturer och mönster för virkning. Idag gör Andrea klädesplagg som hon bär säsongvis. På bilden ser man den virkade tröja hon just nu använder.

SITE-SPECIFIC ART / PLATSSPECIFIK KONST

Ett platsspecifikt konstverk är ett konstverk som existerar på en speciell plats. Konstnären väver in platsen som en del av konstverket. Termen platsspecifik konst/site-specific art stiftades av den amerikanska konstnären Robert Irwin, men brukades först av skulptören Lloyd Hamrol och Athena Tacha på 1970-talet.

Platsspecifik konst utomhus inkluderar ofta naturliga formationer på en plats kombinerat med permanenta skulpturala former. Den platsspecifika utomhuskonsten kan även innefatta dans eller performance som skapats utifrån platsen.

Man kan säga att alla konstverk som permanent hänger ihop med en specifik plats eller område, även arkitektur kan ses som platsspecifik konst.

Diskutera:

Vad behöver en människa för att överleva?

Kan ens vardagliga handlingar bli till konst? Hur?

Hur påverkar vårt hem och de områden vi bor och lever i våra liv?

Vad tror du händer om man skulle leva helt isolerad, ensam, långt ifrån civilisationen, utan daglig kontakt med människor?

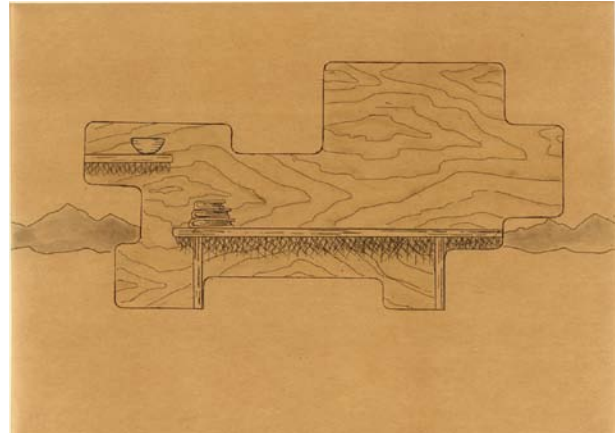
Förslag på övningar:

1. Andrea Zittel kallar sin boplatz och sitt platsspecifika konstverk A-Z West, AZ står för Andrea Zittels initialer. På platsen anordnas föreläsningar, workshops och utställningar av andra konstnärer.

Gör en egen klädkollektion eller möbel baserad/inspirerad från den plats som du kommer ifrån. Arbeta med ditt närområde i stort, titta på arkitekturen, hur ser vägarna ut? Vilka färger finns det? Är husen byggda av sten? Betong? Eller arbeta utifrån ditt hem. Välj ut en detalj från en plats, en form, en färg o.s.v. Samla material genom att fota, skissa, hämta textilprover, samla saker från platsen. Gör en prototyp i form av ett klädesplagg eller möbel.

2. Gör en konceptuell klädkollektion eller ett plagg baserad på en regel/instruktion. Ex: Använd endast återvinningsmaterial, sticka en halsduk av garn från krympta ylletröjor, sy en kostym av överblivna dragkedjor o.s.v.

3) Gör ett platsspecifikt konstverk. Arbeta i grupp. Se ut en plats, diskutera vad och hur platsen skulle kunna brukas som ett konstverk. Utgå från den utvalda platsen och använd helst endast material från platsen för att skapa ett konstverk. Dokumentera genom att fota och filma.

Vänster: Andrea Zittel, *Clasp*, 2010
Höger: Andrea Zittel, *Rules of Rough*, 2005

TIPS OCH BONUSMATERIAL

Länk till A-Z West webb: <http://www.zittel.org/>

Klipp där man kan se *Wagon stations* på plats i öknen:
www.youtube.com/watch?v=DCVC46zc63I&feature=related

I Powerpoint-presentationen *Sufficient Self*, som även är en del av utställningen, får man följa Andrea Zittels liv och arbete i A-Z West: www.zittel.org/works_video.php?a_id=160

Se Zittels performance *Walking patterns*, som är baserad på strukturer och mönster för virkning:
www.zittel.org/works_video.php?a_id=179&tag=Videos

Den svenska konstnären Elin Wikström gjorde ett verk 2002 med titeln *Cool or lame?* ("Coolt eller töntigt?") där hon under ett helt år frångick att använda kläder som hon köpt eller att köpa kläder. Istället sydde hon alla sina kläder själv (med undantag från skor eller strumpor). Wikströms idé till verket baserades på boken *No Logo* som den kanadensiska författaren och journalisten Naomi Klein skrev 2000, i vilken den internationella modeklädesindustrin blottläggs och anklagas.

Naomi Kleins grundar sin undersökning i boken *No Logo* på den franska författaren och filosofen Roland Barthes kända analys från 1950-talet med titeln *Système de la Mode – Modets system*.

Den 24 sep – 27 nov visas en utställning på Marabouparken i Sundbyberg av Sisters of Jam (Moa Krestesen och Mikaela Krestesen) med titeln *Kate Millett Farm* som är ett porträtt av den amerikanska feministen Kate Millett. Porträttet består av en installation som innefattar bland annat texter, fotografier, musik och film. Kate Millett Farm är den plats där Millett bor och verkar och det är även ett kollektiv som funnits i flera år. Farmen som plats blir en del av porträttet av Kate Millett.

Gordon Matta Clark var en amerikansk konstnär som levde 1943–1978. Han är kanske mest känd för sina *Building Cuts*, en serie konstverk som bestod av olika ingrepp i övergivna byggnader så som avlägsnande av olika golvsektioner, väggar och tak. Eller klyvning av hela hus. Se klipp från Matta-Clarks verk: <http://www.youtube.com/watch?v=Q4A5ybTAOWw>, eller sök på Gordon Matta-Clark på UbuWeb: www.ubuweb.com/

Patricia Johanson är en amerikansk konstnär som är mest känd för sina storskaliga platsspecifika konstprojekt där hon skapar estetiska och praktiska livsmiljöer för människor och djur. Hennes verk handlar också om att hitta lösningar för vår infrastruktur och miljöproblem. Se intervju med Patricia Johanson: www.youtube.com/watch?v=oZWJSyuzHBQ

James Turrell är en amerikansk konstnär som i sina platsspecifika verk ofta arbetar med ljus och rymd/yta. Turrell är kanske mest känd för konstverket *Roden Crater* som finns utanför Flagstaff, Arizona USA och består av en 400 000 år gammal naturligt cirkulär vulkankrater som han format till ett observatorium för ljus och rymd. På Magasin 3 finns ett verk av James Turrell med titeln *Dawning* som är permanent installerat sedan 1992 och ingår i Magasin 3:s samling. Läs mer om Turrell och *Roden Crater*: <http://www.rodencrater.com/james.html>

Huettenpalats är ett nyöppnat konceptuellt budgethotell i Berlin i form av ett inomhuscamping där rummen består av nyrenoverade vintage husvagnar. Husvagnarna är placerats inne i ett före detta dammsugarfabrik. På platsen finns även små trästugor som går att hyra som rum. www.huettenpalast.de/

VERK I UTSTÄLLNINGEN

A-Z Wagon Station customized by Connie Walsh och Chris Young WGNSTN, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium och Lexan, nylonmarkis, diverse kablar och hårdvara, inomhus/utomhusmatta, nylonnät, sovsäck, stickad hatt, camping-kök med propangas, karta, tejp, plastspade, plastburk med tändstickor, mini camping-lampa, ljus, gult plastobjekt och vattenbehållare.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery, NYC

A-Z Wagon Station customized by Carolyn Castano, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium och Lexan, handgjorda kuddar i filt och akryl, hängande pärl- och kristalldekorationer, flokati (rya-matta), grönt lakan, luftmadrass, bärbara CD-spelare med hörlurar och plastflaska med fläkt.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery, NYC

A-Z Wagon Station customized by Guy Green, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium, Lexan, metallådor, flaskor, ljus, kulor, jar stenar, ljusstakar, skalle, tand, kniv, träapa, kopparkittel, salviaknyte, multiverktyg, stenpåse, rostiga kedjor, fällstol, kamouflagenät, vedspis och stenar.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery; NYC

A-Z Wagon Station customized by Chuck Moffitt, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium och Lexan, sittedynor i ull, guldläderklädd sten-skulptur, svetsad skulptur i metallkristallin, sittplatser i stål, sittedynor i filt och kuddar.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery; NYC

A-Z Wagon Station customized by Jennifer Nocon, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium, Lexan, träkåpa, cowboyhatt, filtskulpturer, byxor, klätterskor, pannlampor, pennor och böcker.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery, NYC

A-Z Wagon Station customized by Chris James, Climber's Valise, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium, Lexan, återvunnet trä, vaxljus, hartslampa, solskärm i nylon, bilmarkis, klättringsutrustning och rep.

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery; NYC

A-Z Wagon Station customized by Giovanni Jance, 2003

Pulverlackerat stål, MDF, aluminium, Lexan, kuddar, iPod Nano, hörlurar och solcellsladdare till iPod

Öppen: 231 x 208 x 145 cm

Courtesy Andrea Rosen Gallery, NYC

Clasp, 2010

Mohairgarn och gipsform

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Lay of My Land, 2011

Trä, stål, gips, sand, metallnät, ståltråd, frigolit

Courtesy konstnären

Material Manifestation: Single Strand Forward Motion, 2010

Granplywood, bomullsgarn, flashe, säckväv och uretan

124,5 x 246 x 7 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Material Manifestation: Single Strand Radiation, 2010

Granplywood, bomullsgarn, flashe, säckväv och uretan

124,5 x 246 x 7 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Native Experience and the Three Dynamic Orders of It's Expression #1, 2010

Latex och vinyl på AC-plywood

124 x 123 x 5 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Native Experience and the Three Dynamic Orders of It's Expression #2, 2010

Latex och vinyl på AC-plywood

124 x 123 x 5 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Raugh Bookshelf, 2006

Laminerad granplywood, matta, 4 virkade yllekoner, 4 fillådor, stensamling, inramad gouache och böcker

Övergripande mått: 150,5 x 335 x 93 cm

Raugh-delar: 121 x 240 x 30 cm

Hela mattan: 241 x 335 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Rules of Raugh, 2005

12 delar, etsning och akvatint på chine collé

34 x 38 cm (varje del)

Samling Magasin 3 Stockholm Konsthall

Single Strand Shapes: Forward Motion (landscape #2), 2006

Virkat ylle

29 x 187 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Study for Ideological Resonator #1, 2010

Gouache på kartong

30,5 x 76 cm

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Sufficient Self, 2004

PowerPoint-presentation, 25 minuter

Courtesy konstnären

The Bodily Experience of a Physical Impracticality, 2010

Brons och ylle

Varierande storlek

Courtesy Sadie Coles HQ, London

Wall Sprawl #2 (Las Vegas between Enterprise and Henderson), 2011

Xerografi på non-woven tapet

270 x 678 & 270 x 761 cm

Courtesy konstnären

Vänster: Andrea Zittel, *Lay of My Land*, 2011

Höger: Andrea Zittel, *Wall Sprawl #2 (Las Vegas between Enterprise and Henderson)*, 2011

Vänster: Cosima von Bonin, *Hermit Crab in Fake Royère*, 2010
Mitten: Per Kirkeby, *Herbst-Anastasis I*, 1997
Höger: Tal R, *Old Confused Gun*, 2009

MUSEUM MAGASIN 3 PRESENTATIONER FRÅN SAMLINGEN COSIMA VON BONIN, PER KIRKEBY SAMT TAL R

24 september 2011 – 10 juni 2012

Curator: David Neuman med hjälp av Bronwyn Griffith (assisterande intendent/forskning samlings).

Magasin 3 introducerar under hösten och våren 2011/2012 sin museiavdelning. I två av konsthallens utställningssalar kommer det årligen att visas verk från Magasin 3:s samling. Dessa utställningar ger återblickar och reflektioner kring konstnärskap som Magasin 3 har följt och visat i tidigare sammanhang. Först ut är en presentation med verk av Cosima von Bonin, Per Kirkeby och Tal R.

Eftersom utställningen visas under två säsonger ges möjlighet att arbeta mer långsiktigt tillsammans med eleverna.

COSIMA VON BONIN

I det första utställningsrummet visas en större grupp arbeten av den i Tyskland bosatta konstnären Cosima von Bonin. I hennes bildvärld möter vi objekt som delvis verkar ha rymt från en barnkammare för att ställa till det för oss på oceanens botten eller på badstranden. Cosima von Bonin har tidigare visats i gruppsammanhang på Magasin 3, men detta är första gången hon visar en större grupp arbeten inklusive ett spännande nyinköpt verk *Hermit Crab in Fake Royère* (2010), ett av fyra stora centrala verk kopplade till hennes marina intresse.

Cosima von Bonin föddes 1962 i Mombasa i Kenya och bor och arbetar i Köln i Tyskland. Hennes konstnärskap omfattar skulptur, fotografi, textila målningar, installation, film, video och performance. Hon arbetar ofta med större multimedia-installationer där hon väver in olika uttrycksätt och former. Ofta samarbetar hon också med andra konstnärer, musiker och DJ's. von Bonins arbete är inspirerat av techno, hiphop, mode och folkkultur och verken är ofta absurda och fulla med humor.

von Bonins konstnärliga produktion är inte lätt att klassificera, och även om vissa av hennes verk refererar till konceptuell och minimalistisk konst och en del kritiker brukar se henne som en feministisk konstnär, är det svårt att sätta en tydlig etikett på hennes konstnärskap.

Sedan 1990-talet har von Bonin använt sig av olika textila material i sin konst så som filt, disktrasor, ylleplädar och olika maskintryckta textilier med allt från kamouflagetyg till blommönster från Laura Ashley. Av dessa material har hon bland annat tillverkat en enorm bikini, kostymer till olika performances, ett fullskaligt överdrag till en stor segelbåt (liksom även båtöverdraget till verket *Item* som är med i utställningen på Magasin 3), stoppning till uppförstorade svampar, hundleksaker och en form av textila målningar eller teckningar (som man också ser prov på i utställningen i verket *Deprionen*).

Cosima von Bonins verk har tidigare presenterats på Magasin 3 i utställningen *Freeport 2001*, *To be continued...* 2007 och i utställningen *BETWIXT*, 2008.

Cosima von Bonin, *Seasons in the Abyss*, 2006

Diskussionsämnen i anslutning till Cosima von Bonins verk:

Vad tror du de marina uttrycken och titlarna i von Bonins verk symboliserar?

Vad är skillnaden mellan en skulptur och en målning i von Bonins fall?

von Bonin arbetar ofta med metaforer i sin konst, vad är skillnaden mellan en metafor och liknelse?

TAL R

I det andra utställningsrummet ses den yngre danske konstnären Tal R och Danmarks målarnestor Per Kirkeby. Bägge har tidigare visats i soloutställningar på Magasin 3. I detta nya sammanhang möts konstnärerna med både måleri och skulptur sida vid sida.

Tal R är född (1967) i Tel Aviv, Israel, men bor sedan ett års ålder i Köpenhamn i Danmark. Han studerade vid den Kungliga danska konstakademien mellan 1994–2000. År 2002 fick han det internationellt prestigefulla måleri-priset Carnegie Art Award. Tal R är mest känd för sina färggranna, delvis abstrakta, naivistiska stora målningar men han arbetar även med skulptur, teckningar, installationer, video, textil och senast med att utveckla ett experimentellt klädesmärke som går under namnet MoonSpoon Saloon.

När han arbetar med sin konst återvinner han bilder som han lånar från reklam, böcker, filmer, tidningar, serier och barnteckningar. I sitt måleri leker han med perspektiv, inramning, yta och former. För att koncentrera sig på de fundamentala principerna i måleri har han bestämt att enbart använda sig av sju färger: brunt, svart, rött, vitt, rosa, gult och grönt, färger som han oftast applicerar på stora kvadratiska dukar.

Tal R beskriver själv sin konst som "Kolbojnik", som är hebreiska för ordet matrester: "Jag har hela tiden en gryta kokandes och jag kastar hela tiden i nytt material i den", säger han.

Tal R:s verk har visats på Magasin 3 i separatutställningen *Old confused* hösten 2009 och senast i samlingsutställningen *Thrice upon a time*, hösten 2010.

Vänster: Tal R, *Hyacinth*, 2008
Höger: Tal R, *Fast Turtle March*, 2008

Diskussionsämnen i anslutning till Tal R:s verk:

Tal R har sagt att han i sitt måleri använder sig av sin egen kubism, vad tror du han menar med det?

(Kubism var den första abstrakta, icke föreställande, konststilen på 1900-talet, och dess upphovsmän var Pablo Picasso och Georges Braque. En kubistisk målning, collage eller skulptur är uppbyggda av geometriska former som alla är riktade mot varsin central punkt.)

Hur placerar Tal R motiven i sina målningar?

Om du enbart fick måla med sju färger, vilka färger skulle du välja och varför?

För mer information, tips och förslag på övningar utifrån Tal R:s konstnärskap, se tidigare inspirationsmaterial på Magasin 3:s webb: www.magasin3.com/v1/sv/program/pdf/skolmaterial_HT09.pdf

PER KIRKEBY

Per Kirkeby är en dansk konstnär född 1938. Han är mest känd för sina stora målningar av det skandinaviska landskapet och monumentala tegelskulpturer.

Kirkeby visste tidigt att han ville bli konstnär men studerade först geologi på universitet i Köpenhamn i början av 1960-talet. Han medverkade i en mängd olika geologiska exkursioner bland annat på Grönland där han studerade och tecknade av olika stenar och klippor. Dessa studier ser man spår av i hur han bygger upp ytan i sina landskapsmålningar. Bilden "växer" fram genom många nivåer, korrigeringar, överlagringar, synliga och osynliga övergångar, vilket ger bilderna en "överlappande" effekt. I målningarna betraktar han naturen, och den ständiga förändring som väderlek, årstider och ljuset utsätter den för.

Under 1960-talet gick han även på konstskola och var medlem i Fluxus-gruppen och arbetade inom en rad olika medium. Han inspirerades även av 1960-talets popkonst, performance, minimalism, film och reklam.

Kirkebys stora abstrakta landskapsskildringar är ofta inspirerade av en by i Norge som heter "Mysuseter", vilket också är titeln på en av hans mest kända målningar. "Mysuseter" som plats består av höga berg, idylliska insjöar och täta skogsslätter.

Målningarna som visas i utställningen på Magasin 3 ingår alla i en serie som heter *Herbst-Anastasis*. Herbst är tyska för "höst" och Anastasis betyder "uppståndelse" på grekiska. Anastasis är även en del av Bysantinsk ikonografi med en bild där Kristus går ned i Hades (dödsriket) för att hjälpa oskyldiga själar.

Kirkebys måleri har jämförts med de tyska neo-expressionisterna Anselm Kiefer och Georg Baselitz, men även 1800-tals konstnären Caspar David Friedrich (en av 1800-talsromantikens mest kända landskapsmålare).

1982 blev Kirkeby medlem i Danska akademien och han har även gett ut romaner, essäer om arkitektur och andra konstnärer och diktsamlingar. Kirkeby är skeptisk mot att förklara vad hans konst betyder. Han menar att det som inte kan sägas med ord måste målas, att konsten är bortom orden.

Kirkebys verk har ställts ut och finns representerad i samlingar på några av de främsta moderna museerna som Museum of Modern Art och Metropolitan Museum of Art, New York och Musée national d'art moderne-Centre Pompidou, Paris.

Vänster: Per Kirkeby, *Herbst-Anastasis III*, 1997

Mitten: Per Kirkeby, *Herbst-Anastasis V*, 1997

Höger: Per Kirkeby, *Herbst-Anastasis X*, 1997

Diskussionsämnen i anslutning Per Kirkebys verk:

Kan en landskapsskildring vara ett porträtt av en människa?

Varför tror du Kirkebys målningar är så stora?

På vilket vis påverkar storleken på målningen upplevelsen och innehållet i konstverket?

I vilket material tror du skulpturerna i utställningen är gjorda av?

På vilket vis påverkar materialet upplevelsen av en skulptur?

FÖRSLAG PÅ ÖVERGRIPANDE ÖVNINGAR, DISKUSSIONSFRÅGOR OCH UPPSLAG TILL SKOLPROJEKT I RELATION TILL MUSEUM MAGASIN 3 – PRESENTATIONER FRÅN SAMLINGEN

1. Skulptur: Alla tre konstnärerna i utställningen arbetar med skulptur, fast på helt olika sätt, med helt olika uttryck och material. Per Kirkebys skulpturer är ofta av brons eller tegel och med ett abstrakt eller arkitektoniskt uttryck. Tal R:s skulpturer är figurativa och gjorda av keramik eller textil och kan utgöra en del i en installation. Cosima von Bonins skulpturer är av oftast av textil, och kan ta formen av stora "målningar" eller stora stoppade figurer föreställande olika djur.

Titta noga på alla tre konstnärernas olika sätt att arbeta skulpturalt, finns det några likheter, vilka är skillnaderna? Vilka teman och figurer stöter du på? Om du skulle göra en skulptur, hur skulle den se ut? Gör en skiss på en egen skulptur, fundera på vad skulpturen skulle ha för material, form, om den skulle vara abstrakt/figurativt o.s.v.

2. Måleri: Alla tre konstnärerna arbetar med måleri, men på helt olika vis. Jämför tekniker, uttryck, innehåll och titlar mellan de tre konstnärerna. Likheter/skillnader, färger, struktur, format och teman.

Gör en målning som innefattar några spår från varje konstnär: T.ex. textila inslag och marint tema från von Bonin; använd en fyrkantig duk och måla endast med 7 färger som Tal R; skildra abstrakta landskap och måla stora färgfält i lager på lager på hård masonit som Kirkeby.

3. Installation och allkonstverk: Cosima von Bonin och Tal R visar ofta sin konst i form av installationer där måleri, skulptur, film, performance och video visas ihop och utgör en helhet. Per Kirkeby har under hela sin karriär arbetat med flera olika material och medium så som film, performance, affischer, texter m.m.

Ett Allkonstverk – på tyska Gesamtkunstwerk – är en tysk term som ofta härleds till den tyske kompositören Richard Wagner (mitten av 1800-talet) och som från början syftar på en viss sorts operaföreställningar där man ansåg att musik, teater och bildkonst var lika viktiga delar för helheten.

Idag används termen *allkonstverk* för att beskriva ett konstnärligt uttryck som integrerar ett flertal konstarter. Arbeta i grupp i skolan med att göra ett allkonstverk inspirerat av Cosima von Bonin, Per Kirkeby och Tal R, eller gör ett allkonstverk tillsammans baserat på något litterärt verk som ni läser i skolan.

4. Med utställningen *Museum Magasin 3 – Presentationer från samlingen* öppnar Magasin 3 en ny museidel av konsthallen där det endast kommer att visas utställningar med verk från samlingen. Vad är skillnaden mellan ett museum, ett galleri och en konsthall?

Vad är en samling på ett museum/konsthall och vem bestämmer vilka verk som ska köpas in? Hur byggs en samling upp? Hur sköts en samling? Hur skapas historia?

TIPS OCH BONUSMATERIAL

Till höstens samlingsutställning publiceras tidskriften: *MUSEUM MAGASIN 3 – Presentationer från samlingen*, Cosima von Bonin, Per Kirkeby samt Tal R, med texter om konstnärerna och ett rikt bildmaterial. Tidskriften går att hämta gratis i konsthallens entré.

Modemärket Moonspoon Saloon som Tal R jobbar med, gör ofta spektakulära modevisningar. Till sin vår/sommarkollektion 2010 gjorde de en video: www.youtube.com/watch?v=ro5KjacY9Lw

Här kan du lyssna på en podcast som är ett samtal mellan Tal R och Magasin 3:s chefsintendent Richard Julin. Den gjordes i samband med Tal R's separatutställning *Old Confused* på Magasin 3, 2009. <http://www.magasin3.com/resources/podcasts/tal-r-artist-talk.m4a>

Gå till Moderna Museet i Stockholm och titta på deras stora tegelinstallation av Per Kirkeby. *Utan titel, 1999–2000*, Tegel, Gäva 2000 av Statens Fastighetsverk. Placerad utanför museet vid vattnet.

Se klipp om Per Kirkeby och hans utställning på Tate Modern från 2009: www.telegraph.co.uk/culture/culture-video/artvideo/5600726/Video-Per-Kirkeby-exhibition-at-Tate-Modern.html

Cosima von Bonin arbetar ofta med olika marina referenser och havsfantasier i sina verk, en annan konstnär som också arbetar med olika marina världar är den amerikanska konstnären Ellen Gallagher, läs mer om henne: <http://www.tate.org.uk/liverpool/exhibitions/ellengallagher/default.shtm>

Läs mer om Cosima von Bonins konstnärskap och olika samarbeten med andra konstnärer: www.frieze.com/issue/article/its_my_party/

Bygg ditt eget museum via facebook. Vad skulle du visa? <http://www.intel.com/museumofme/r/index.htm>

Cosima von Bonin, *Item*, 2001

VERK I UTSTÄLLNINGEN

Cosima von Bonin

Item, 2001 Glasfiber, förstärkt plast, dubbelkomponent akrylemalj, plywood, lack, bomull, siden, polyester och linne, 1100 x 120 x 128 cm

Deprionen, A Voyage to the Sea, 2006 Ull och bomull, 319 x 357 cm

Seasons in the Abyss, 2006 Olika material, inklusive tyg och glas, variabel mått

Hermit Crab in Fake Royère, 2010 Stål, bomull, velour, filt och musik av Moritz von Oswald, 185 x 115 x 95 cm

Tal R

Fast Turtle March, 2008 Olja på duk, 200 x 200 cm

Old Confused Gun, 2009 Olja på duk, 200 x 200 cm

Hyacint, 2008 Keramik, glaserad, 107 x 28 x 34 cm

Hyacint, 2008 Keramik, glaserad, 105 x 36 x 49 cm

Hyacint, 2008 Keramik, glaserad, 105 x 49 x 38 cm

Per Kirkeby

Herbst-Anastasis I, 1997 Olja på duk, 200 x 170 cm

Herbst-Anastasis III, 1997 Olja på duk, 200 x 170 cm

Herbst-Anastasis IV, 1997 Olja på duk, 200 x 170 cm

Herbst-Anastasis V, 1997 Olja på duk, 200 x 170 cm

Herbst-Anastasis X, 1997 Olja på duk, 200 x 170 cm

Læso-Kopf II, 1983 Bronz, 114 x 43 x 60 cm Edition 2/6 + 0

Læso-Kopf III, 1983 Bronz, 91 x 43 x 40 cm Edition 2/6 + 0

Vänster: Per Kirkeby, *Læso-Kopf III*, 1983

Mitten: Cosima von Bonin, *Deprionen, A Voyage to the Sea*, 2006

Höger: Tal R, *Hyacint*, 2008

Vänster: Marijke van Warmerdam, *Wind*, 2010
Mitten: Marijke van Warmerdam, *Wave*, 2006
Höger: Marijke van Warmerdam, *Blondine*, 1995

MARIJKE VAN WARMERDAM

VIRVEL

Curator: Tessa Praun

24 september – 11 december 2011

Marijke van Warmerdam är en holländsk konstnär född i Amstel 1959 och verksam i Amsterdam och Karlsruhe. Hon har sedan tidigt 1990-tal arbetat med skulptur, fotografi och 16mm och 35mm film. I sin konst synliggör hon det oansenliga i livet och låter dessa företeelser ta plats. I filmerna visas en fascination för det alldagliga och tidlösa som oftast saknar någon tydlig handling och kronologi. Warmerdam arbetar ofta med repetition i sina filmer vilket skapar ett slags hypnotisk trance-liknande känsla av nuet.

I höstens utställning på Magasin 3 visas tre av Warmerdams filmer på temat vind/virvlar. I utställningen visas de valda filmerna—som alla är ljudlösa—för första gången med digitala projektorer. Det mekaniska brummandet från filmprojektorer uteblir och den visuella upplevelsen i rummet intensifieras än mer.

ATT BERÄTTA UTAN EN BERÄTTELSE

Marijke van Warmerdams filmer har ofta ingen direkt början eller slut, inte heller någon lösning som skulle kunna ge upphov till en berättelse. Istället för att upprätthålla en berättelse är hon mer intresserad av seendet, den rörliga bilden och att skapa en känsla. På ett vis är film i motsats till t.ex. en målning icke statisk och tenderar starkt till att bli en berättelse, men Warmerdams arbetsmetod handlar mer om att skapa en känsla av stillhet. Abstraktion och saknad av en tydlig berättelse tillför denna känsla.

Diskutera:

Behöver en film/video ha en början och ett slut?

Går det att berätta något utan ord?

Kan en berättelse föras framåt utan en tydlig handling?

Går det att göra en videofilm där tiden står stilla?

Går det att göra en tidlös video?

Hur kan man beskriva stillhet med rörlig bild?

Förslag på övningar:

1) Försök att göra en bildberättelse utan början och slut: Arbeta med tidningsurklipp, egenhändigt tagna fotografier, teckningar och/eller rörlig bild.

2) Ta fotografier utan ett tydligt motiv: Försök att fånga abstrakta bilder av verkligheten utan att du bestämt vad de ska föreställa. Arbeta förutsättningslöst genom att ta bilder utan fokus. Ta fram kameran och ta oplanerade snapshots av omgivningen. Samla ihop bilderna och titta på resultatet.

3) Försök att göra ett videoklipp som beskriver stillhet.

BILD, LJUD OCH LJUDLÖSHET

I alla tre filmer som visas i Magasin 3:s presentation av Warmerdam saknas ljud. Gemensamt för alla tre verken är att det visar olika eller liknande representationer av vind eller luft som cirkulerar.

I *Wave* från 2006 ser vi en mulåsna som står på ett fält, viftandes sin svans och i *Blondine* från 1996 ser vi en in zoomad bild av en kvinna som blåser sitt hår med en hårtork och i *Wind* från 2010, som är en kameraåkning genom ett industriområde där det virvlar löv.

Diskutera:

Hur viktigt är ljudet i en video/film?

Vad är viktigast i en video: ljud, bild eller båda?

Hur upplever du den ljudlösa bilden i Warmerdams verk?

Förslag på övning:

1) Gör ett ljudlöst videoklipp som beskriver en rörelse hämtad från vardagen. Exempel på platser och företeelser: Motorväg, bussresa, en promenad, cykeltur, vatten i en bäck, grenar som svajar o.s.v. Arbeta med närbilder, olika perspektiv och upprepning.

LOOP OCH REPETITION

Marijke van Warmerdams filmer känns igen genom att hon ofta använder sig av loopar. Att "loopa" i en film betyder att samma film- eller videosekvens upprepas, om och om igen. Warmerdams loopar karaktäriseras av enkelhet, visuell reduktion och repetition.

Man kan leka med upplevelser av tidlöshet och skapa scener genom att "loopa" sekvenser och låta scener utspela sig gång på gång. Genom att med upprepade korta klipp skapa rytmer med bild och ljud, kan tiden framstå som cirkulär, snarare än kronologisk.

Ett annat filmgrepp som Warmerdam använder sig av i sina filmer är att hon filmar en och samma plats eller företeelse från olika vinklar och perspektiv som sedan skapar en helhet. Inom samtidskonsten är repetition vanligt förekommande gällande presentation och arbetsmetod, men även inom andra fält och former så som meditation, böner, poesi, hypnos, musik och i vaggvisor.

Repetition kan skapa trance, men också känslan av lugn, frihet och evighet, ett flöde. För vissa konstnärer signifierar repetition död, som t.ex. i Andy Warhols *Disaster*-serie (bilder av en bilolycka som upprepas om och om igen) från 1962–63.

Förslag på övningar:

1) Använd dig av Marijke van Warmerdams filmmetoder: Bestäm ett tema. Filma en och samma plats/sak/företeelse från olika vinklar och perspektiv, arbeta med olika hastigheter på klippen, reducera/ta bort och förenkla urvalet av bilder, videosekvenser, arbeta med upprepning och loop.

3. Loopa en text: Printa/kopiera ut en musiktext, dikt, sida ur en novell, faktabok eller recept och klipp ut meningar och ord i texten. Välj några ord eller meningar som du kopierar flera exemplar av. Testa att göra olika textsammansättningar genom att vaska om textraderna och jobba med repetition.

TIPS OCH BONUSMATERIAL

Bruce Nauman är en amerikansk konstnär som ofta arbetar med repetition, läs och se mer om Nauman på: www.pbs.org/art21/artists/nauman/

Samuel Beckett var en irländsk författare som levde mellan 1906-1989. Marijke van Warmerdams filmer är inspirerade av Becketts verk på så vis att han liksom Warmerdam intresserade sig för det icke-narrativa, tidlösa berättandet. Beckett sysslade med så kallad absurd teater och skrev bland annat pjäsen *I väntan på Godot*.

Vill du veta mer om videokonst? Se Filmforms studiematerial *Videokonst – vad är det?*. Materialet består av texter, övningar och ett urval konstfilmer på teman som Berättande och Tid, Ljud och Bild, Catti Brandelius och Identitet. Själva studiematerialet är gratis och går att ladda ner som pdf. Filmer går att hyra via Filmform. För mer info: www.filmform.com/projects.html.

LITTERATUR OM FILM OCH VIDEOKONST

Film, och andra rörliga bilder – en introduktion (2009), Anu Koivunen (red.): Raster förlag

Inledning till Filmstudier, Braaten, Lars Thomas m.fl (1997), Studentlitteratur AB

A History of Experimental Film and Video, A. L. Rees, The British Film Institute 1999

Konst och Film. Texter före 1970: Filmens tid, Skriftserien *Kairos*; nr 9:1

VERK I UTSTÄLLNINGEN

Blondine, 1995

16mm filmloop, digital version, färg, 3,25 min.

Courtesy Galleri Riis

Wave, 2006

35mm filmloop, digital version, färg, 3,05 min.

Courtesy Galleri Riis

Wind, 2010

35mm filmloop, digital version, färg, 5,03 min.

Med stöd av FBKVB The Netherlands Foundation for Visual Arts, Design and Architecture

Courtesy Galleri Riis

Tips för lite yngre barn (ca 3–10 år): Violettas konstjakt!

På Magasin 3 kan barn gå på en spännande konstjakt med Violetta. Med konstjakten får barn en egen uppgift när de besöker utställningarna, men det kan också vara något vuxna och barn gör tillsammans.

Violetta finns även på webben i *Violettas värld*,
<http://www.magasin3.com/violettasvarld/>
Där får man följa med henne bakom kulisserna på Magasin 3, veta vad Violetta gillar och föreglägga teckningar.

